

TRÍCH YẾU LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Họ và tên (Nghiên cứu sinh): Lê Thị Hồng Quyên

Đề tài: Giao lưu và tiếp biến văn hoá âm thực giữa người Việt với các tộc người cộng cư ở tỉnh Sóc Trăng

Ngành: Văn hoá học

Mã số: 9229040

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Nguyễn Thị Thu Phương

TS. Đinh Văn Hạnh

Cơ sở đào tạo: Viện Văn hoá Nghệ thuật quốc gia Việt Nam

NỘI DUNG TRÍCH YẾU

1. Mục đích và đối tượng nghiên cứu

Mục đích nghiên cứu: Nghiên cứu lý luận và thực tiễn của vấn đề giao lưu và tiếp biến văn hoá, văn hoá âm thực giữa người Việt với các tộc người Khmer, Hoa ở tỉnh Sóc Trăng nhằm góp phần tìm hiểu, nhận diện bản sắc, mối quan hệ giữa người Việt với các tộc người cộng cư qua phương diện văn hoá âm thực.

Đối tượng nghiên cứu: Đối tượng nghiên cứu của luận án là vấn đề giao lưu và tiếp biến văn hóa âm thực giữa người Việt (tộc người đa số) trong mối tương quan với các tộc người Khmer và Hoa (tộc người thiểu số)

2. Các phương pháp nghiên cứu đã sử dụng

Phương pháp quan sát tham dự: Tham dự, quan sát những bữa ăn gia đình, những sinh hoạt cộng đồng, phong tục tập quán liên quan đến ăn uống nhằm có được góc nhìn cụ thể, khách quan về đặc trưng cũng như mối tương quan văn hóa âm thực giữa người Việt với các cộng đồng người ở tỉnh Sóc Trăng qua giao lưu và tiếp biến.

Phương pháp phỏng vấn sâu: Vận dụng phương pháp phỏng vấn sâu đối với các cá nhân, gia đình phù hợp với mẫu nghiên cứu của đề tài nhằm tổng hợp các nguồn thông tin hữu ích phục vụ luận án, hướng đến cái nhìn tổng quan, nhiều chiều đối với nội dung nghiên cứu.

Phương pháp tổng hợp và phân tích:

Tổng hợp và phân tích tài liệu sơ cấp: Tổng hợp những tài liệu, số liệu thu thập, quan sát được như số liệu về dân số, hôn nhân hỗn hợp tộc người, số lượng các hộ tiểu thương ở các chợ, các điểm kinh doanh âm thực tiêu biểu trên địa bàn nghiên cứu, luận án tiến hành phân tích, khái quát hóa vấn đề nhằm tìm ra câu trả lời cho những câu hỏi nghiên cứu đã đặt ra.

Tổng hợp và phân tích tài liệu thứ cấp: Bên cạnh những tài liệu, dữ liệu thu thập được từ quá trình điền dã, nghiên cứu thực địa, luận án còn sử dụng phương pháp tổng

hợp và phân tích các tư liệu từ nhiều nguồn khác nhau giúp hệ thống hoá, phát triển vấn đề nhằm đưa đến những kết quả nghiên cứu khách quan, khoa học.

Phương pháp so sánh: Luận án sử dụng phương pháp so sánh nhằm làm rõ hơn những giá trị văn hoá ẩm thực đặc trưng của các tộc người trong mối tương quan với các cộng đồng cùng sinh sống. Phương pháp so sánh cũng được áp dụng để thấy được những điểm khác biệt trong giao lưu và tiếp biến văn hoá ẩm thực giữa người Việt với các tộc người cộng cư ở tỉnh Sóc Trăng so với các tỉnh thành khác ở ĐBSCL

3. Các kết quả chính và kết luận

3.1. Các kết quả chính: Luận án đã giải quyết được những vấn đề được đặt ra trong nhiệm vụ nghiên cứu và giả thuyết khoa học của đề tài:

- Khẳng định văn hoá ẩm thực các tộc người Việt, Khmer, Hoa ở tỉnh Sóc Trăng được thể hiện phong phú trên nhiều phương diện, từ ăn uống trong đời sống hằng ngày đến các dịp lễ tết. Những đặc trưng cơ bản trong văn hoá ẩm thực của mỗi tộc người cũng chính là các nguồn “vốn văn hoá”, tạo điều kiện cho quá trình giao lưu và tiếp biến văn hoá ẩm thực.

- Giao lưu và tiếp biến văn hoá ẩm thực giữa người Việt với các tộc người cộng cư ở tỉnh Sóc Trăng thể hiện mối quan hệ tương tác đa chiều diễn ra từ quá khứ đến hiện tại thông qua một số phương thức điển hình trong giao lưu văn hoá như hôn nhân, thương mại và di cư. Qua thời gian, có những sắc thái văn hoá ẩm thực của người Việt dần thay đổi nhưng cũng có những sắc thái được bảo lưu và gìn giữ.

- Giao lưu và tiếp biến văn hoá ẩm thực giữa người Việt với các tộc người cộng cư ở tỉnh Sóc Trăng được biểu hiện qua các khuynh hướng khác nhau như tương đồng văn hoá, pha trộn văn hoá và biến đổi văn hoá. Đây cũng chính là kết quả của quá trình tiếp nhận và lan toả bản sắc văn hoá ẩm thực của người Việt với tư cách là cộng đồng đa số trong môi trường tương quan với các cộng đồng thiểu số Khmer, Hoa trong quá trình cộng cư.

3.2. Kết luận: Kết quả nghiên cứu của luận án là sự đóng góp ở mức độ nhất định về lý luận cũng như thực tiễn trong nghiên cứu về giao lưu và tiếp biến văn hoá nói chung, giao lưu và tiếp biến văn hoá ẩm thực nói riêng, từ đó góp phần vào công tác bảo tồn và phát huy văn hoá tộc người đối với các cộng đồng đa dân tộc, đa văn hoá ở tỉnh Sóc Trăng. Trong một chừng mực nhất định, có thể mở rộng ra vùng ĐBSCL.

Người hướng dẫn khoa học

Nghiên cứu sinh

PGS. TS Nguyễn Thị Thu Phương   TS Đinh Văn Hạnh

Lê Thị Hồng Quyên